Nr. 20. Poznań, sobota, 19 maja 1923. Rocznik 4.

Organ Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu.

Echa konferencji prasowej w Warszawie.

Położenie prasy polskiej stale się pogarszało, a rząd dotychczas nie zajął się był jej losem. Nie byłoby na łamach prasy partyjno-politycznej tego zdenerwowania, nie byłoby tak ostrych sporów partyjnych, gdyby rząd z chwilą powstania Polski otoczył był prasę polską opieką ojcowską, gdyby miał zrozumienie dla jej potrzeb, gdyby torował jej drogę do rozwoju, by mogła spełnić misję szczytną, roznosząc światło i wiedzę wśród narodu. Wreszcie, późno, jednakże nie za późno, rząd pojął, że prasie należy się opieka i pomoc. Z tych powodów, sądzimy, rząd zainicjował konferencję prasową w Warszawie.

Obrady konferencji prasowej rozpoczęły się 15 bm. przed południem. Udział wzięło około 150 przedstawicieli polskiej prasy perjodycznej, stołecznej i prowincjonalnej. Obrady zagaił prezes min. Sikorski zaznaczając, że celem konferencji jest ułatwienie bytu prasie, przytłoczonej ciężkiemi warunkami ekonomicznemi w chwili obecnej. Premjerowi złożył podziękowanie za inicjatywę w zwolaniu konferencji prasowej prezes Syndykatu Dziennikarzy warszawskich, pos. Dąbski. Następnie przemawiali przedstawiciele prasy prowincjonalnej, kreśląc obraz ciężkiego położenia, w jakiem się prasa polska znajduje. Zwłaszcza silne wrażenie wywołało przemówienie red. Biniszkiewicza i ks. Kantaka, którzy przedstawili położenię prasy polskiej na Górnym Śląsku i w Gdańsku, gdzie bez pomocy ze strony rządu, prasa polska stanie przed niebezpieczeństwem zupełnego zamilknięcia.

Wyłoniono dwie komisje: wydawniczą i informacyjną, pierwszą pod przewodnictwem min. Ossowskiego, drugą wicemin. Studzińskiego.

Poseł Dąbski referował o potrzebach i żądaniach prasy, które stanowić mają podstawę dla dyskusji szczegółowej, a które również będą omawiane w komisji sejmowej. Żądania te dotyczą zniesienia wszelkich ceł obciążających papier, sprowadzany z zagranicy, który kalkuluje się taniej, aniżeli produkowany w kraju, obniżenia taryf kolejowych, obowiązujących przy transporcie papieru, zniesienia wszelkich opłat i danin, ściąganych z wydawnictw, obniżenia porta pocztowego, oraz opłat telefonicznych i telegraficznych, wywarcia przez rząd na fabryki papieru odpowiedniego nacisku w kierunku zniżenia cen na papier, zniżenia opłat za korzystanie z informacyj P. A. T'a, aby umożliwić najmniejszym nawet dziennikom abonowanie depesz P. A. T'a, nadsyłanie ogłoszeń rządu bez pośrednictwa do redakcji, nie za pośrednictwem agencyj inseratowych, naprawy stosunków między agencją Ruch a poszczególnemi wydawnictwami, wreszcie dostosowanie rozkładu jazdy do zadań prasy.

Dnia 16 bm. przedpołudniem obradował w dalszym ciągu zjazd przedstawicieli prasy, który w zastępstwie premjera Sikorskiego zagaił min. Ossowski. Z kolei omawiano żądania prasy, omówione w komisjach. Dotyczyły one sprawy cła na papier zagraniczny, ulg kolejowych dla przewozu papieru, ulg w opłatach za rozmowy telefoniczne i telegramy, informacji prasowej itd. Wyjaśnień udzielali, zabierając kolejno głos min. poczt i telegrafów, min. kolei oraz min. przemysłu i handlu. Po wyczerpaniu dyskusji zjazd zamknięto. Na zakończenie wygłosił przemówienie redaktor Beaupre z Krakowa, wyrażając nadzieję, że rząd uwzględni przedłożone żądania prasy, której w przeciwnym razie grozi stopniowe wymarcie.

Polska Maszyna Drukarska.

17. 5. niezawodnie należeć będzie do najpamiętniejszych dni zawodu drukarskiego nietylko Zachodniej Polski, ale całej Rzeczypospolitej. Z inicjatywy Głównego Zarządu Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu rozpoczęto swego czasu pertraktacje z T. A. Inwencja, dawniej Łucjan Nowiński, celem wspólnej akcji wyrabiania maszyn drukarskich, przedewszystkiem dla Rzeczypospolitej i dalej dla Wschodniej Europy. Główny Zarząd polecił układ odnośny swej córce, T. A. Hurtowni Drukarskiej, która wczoraj wysłała swoją Radę Nadzorczą z Dyrekcją do wyżej wymienionej firmy i na miejscu badała pierwszy objekt wyrobu krajowego „Tłoczkę nr. 1“. Prawdziwemu drukarzowi serce zadrżało na widok, jak precyzyjnie funkcjonowała maszyna ta pod zapędem mechanicznym i jak śliczne dostarczała druki. Wyrób w każdym razie przedstawia materjał bezwzględnie dobrej jakości i ślepo powiedzieć można, że wszystkie dalsze produkcje mają z góry zapewniony zbyt. Po oględzinach tych udała się Rada Nadzorcza do biur Dyrekcji i nastąpił uroczysty akt podpisania obopólnego układu, którym się oba Towarzystwa wiążą, by od dnia tego budować maszyny potrzebne drukarstwu, od najprostszych do najwytworniejszych i takowych dostarczać przedewszystkiem w kraju, a jeżeli produkcja pozwoli i zagranicy. Zrobiono szczęśliwy wybór w rozwiązaniu zadania doświadczoną, długoletnią praktyką naszych fachowców i przystąpiono przedewszystkiem do maszyn tych, których najwięcej potrzeba, tych, które stanowią najprostszą konstrukcję, najłatwiejszą obsługę, jaknajwyższą wytwórczość, najtańszą cenę, a pomimo to najdłuższy żywot. O ile się zespołowi temu uda przeprowadzić w wszystkich innych rodzajach maszyn maksymę codopiero wypowiedzianą, wtedy maszyny drukarskie wyrobu polskiego znajdą wielki popyt.

T. A. Inwencja, warsztat pierwszej jakości z maszynami do wyrobu najprecyzyjniejszej i najakuratniejszej pracy, z wyszkolonym personałem, którego każda jednostka jest dzielnym mechanikiem, na którego czele stoi sztab pierwszorzędnych inżynierów, zapewniają byt i przyszłość tejże firmie. Walne zebranie tegoż towarzystwa w dniu 18. 5. br. wybrało w uzupełnieniu swej Rady Nadzorczej, prezesa Rady Nadzorczej T. A. Hurtowni Drukarskiej, p. Edwarda Pawłowskiego z Poznania.

Papier krajowy a T. A. Hurtownia Drukarska.

Jak członkom naszym znane, podskoczyła cena za papier krajowy w marcu tak gwałtownie, że dalsze wydawnictwo gazet stało się nieomal niemożliwe Dużo drukarń starało się i znalazło znacznie tańszych dostawców zagranicą, co naturalnie odczuł nasz przemysł papierniczy. Stan ten poważny rozważali w ostatnim czasie nasi fabrykanci i zrobiono T-u A-emu Hurtownia Drukarska daleko idące ustępstwa, w każdym razie takie, aby dać przy zakupie pierwszeństwo wyrobom krajowym. T. A. Hurtownia Drukarska w posiadaniu układu korzystnego, prosi wszystkich członków, aby **swe życzenia regularnych dostaw, bądź to rolkowego lub płaskiego papieru, nadesłali z wymienieniem regularnych dostaw na przyszły czas,** a Hurtownia Drukarska podejmuje się dostawy po cenach oryginalnie fabrycznych. Regulacja za dostawę jest zreformowana w duchu kupieckim, z czego powinien korzystać konsument papieru. Ceny krajowe od dnia dzisiejszego za pośrednictwem Hurtowni Drukarskiej nigdy nie będą przewyższać cen zagranicznych.

Z chwili bieżącej

Wybory do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu. Dn .16 maja odbyły się wybory członków do poszczególnych grup. Pierwsza przedstawia **przemysł i banki.** Wybrano czterech członków a pomiędzy tymi Prezesa Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią z siedzibą w Poznaniu, p. Edwarda Pawłowskiego, dyrektora T. A. Drukarni Polskiej.

Sprawa przyłączenia się Górnego Śląska do Związku Zakładów Graficznych. Na propozycje kilku wybitnych mężów grafiki na Górnym Śląsku odbywają się w dni Zielonych Świątek konferencje celem porozumienia się z Związkiem Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią. Główny Zarząd wydelegował na pertraktacje te swego prezesa, p. Edwarda Pawłowskiego z Poznania.

„Polska“ reklama. Pewna spółka maszyn piszących w Monasterze w Westfalji rozsyła w Polsce następujące cyrkularze:

Szanowny Panie,

Pan nie wiesz może iż tyn List nie jest na maszynie do pisania pisany telko na Aparacie „.....“.

Na „.....“ aparacie może Uc zyn panski nastarczyć Panu godzinie

1000 takich originalnych Listów

na każdym życzonym papierze.

Pan wydajesz może na ogłoszynia w gazytach wiele pi nię dzy a nie odniosłes żądanego skutku.

Dlaczego nie używasz Pan takiech orginalnych Listów jak tyn, który musi być od każdygo czytany i przyniesie należycie zządany skutek.

Listy takie jak Pan widzisz opłaca się jako Druki.

„.....“ Aparat daję ale także kilkakrotny użytek Pan jesteś w stanie się we wszystkie druki na „.....“ aparacie zaopatrzyć i to bez Druckarza tylko siłą swego ucznia.

„.....“ aparat nie powinien braknąć w żadnym dobrze organisowanem Biórzę, którę chcę szybko i korzystnie pracować.

„.....“ Aparat z najnowszą myslą konstrukcyjną zbudowany papieru jest najsławniejszy i takżę najtańszy.

Kilka takich aparatów znajduję się już w dródze do polski.

W krótkiem czasie odwiedza p. Ludwik Stawicki Dyrektor naszy Spółki całą Polskę i zademosstruję „.....“-aparaty i „.....“-maszyny do pisania na miejscu.

Firmy którę mają chęć otrzymać powiatowe,

Generalne zastępstwo

„.....“-Aparatów i maszyn do pisania upraszamy nam to wtychwili donieść a uwiadomiemy ich gdzie nasz Dyrektor Pan L. Stawicki maszyny zademonstruje i dalszych szczegołów udzielać będzie.

Zapraszamy także mającech hęć kupienia. nam to donieść a udzielymy także hętnie blisze Informa-

cyje i doniesiemy także gdzie będą maszyny w użyciu przedstawianę.

z poważaniem
„....." Spółka Maszyn do pisania
Münster i. Westf.
Niemcy.

Pomimo tego rodzaju „polskiej" reklamy powyższą „drukarnię biurową" nabyło kilku pomysłowych przedsiębiorców polskich, pomiędzy innemi także pewien dyrektor banku polskiego na prowincji, który w chwilach wolnych od zajęć finansowych biedzi się w pocie czoła ucząc się drukarstwa — bo drukarz fachowy za drogi. Podobno chce na tej „biurowej maszynie drukarskiej" nawet bilanse Banku ustawiać! Niedługo się przekona, jesteśmy przekonani, że pieniądz za „drukarnię biurową" wyrzucony był bezcelowo, wróci z powrotem do „drogiego" drukarza, poznawszy znaczenie polskiego przysłowia: „Szewcze trzymaj się swego kopyta!"

„Drukarnie biurowe", wyrabiane w Niemczech, zrobiły tam fiasko, to też pomysłowi wytwórcy ich próbują szczęścia w Polsce, sądząc, że tu głupich nie sieją, bo sami się rodzą.

„Pomorzanin", Sp. Akc., Kościerzyna. Ks. dr. Kantak jako prezes zwołał walne zebranie na 17-go maja o godz. 2 po połud. w ubikacjach wydawnictwa w Kościerzynie. Na porządku dziennym było przedstawienie bilansu rozpoczęcia, wybór rady nadzorczej, powiększenie kapitału zakładowego i zmiana statutu.

„Posener Neueste Nachrichten." W tych dniach sprzedał wydawnictwo „Posener Neueste Nachrichten", p. Kleist, za mk. 5 650 000 niejakiemu p. Westermanowi. Skąd p. Westerman pochodzi, nie jest nam wiadomo. Gazeta ta drukuje się w Drukarni Robotników Chrześcijańskich, Tow. Akc.

Tow. Akc. Wydawnicze „Świat", Warszawa. Zarząd zwołuje ogólne zgromadzenie akcjonarjuszów na 30 maja o godz. 3 popoł. do lokalu zarządu, Warszawa, Szpitalna 12 (I p.) Na porządku dziennym sprawozdanie i bilans za rok 1922 oraz pomniejsze sprawy.

Nowe czasopismo polskie. Przed kilkunastu dniami ukazał się w Grudziądzu na Pomorzu pierwszy numer miesięcznika „Promień", poświęcony sprawom harcerskim. Czasopismo to redagowane jest przez koło przyjaciół harcerza polskiego w Grudziądzu i stanowić będzie jedyny tego rodzaju organ harcerstwa na całe Pomorze.

Nowe teologiczne czasopismo naukowe. W Wilnie ukazał się pierwszy zeszyt nowego czasopisma teologicznego p. t. Kwartalnik Teologiczny Wileński, objętości 176 stron. Cena zeszytu wynosi 18000 mk., prenumerata roczna w Polsce 70 000 mk. Adres redakcji i administracji: Wilno, Uniwersytet. Zeszyt zawiera rozprawy, materjały, referaty, informacje, kronikę, przegląd piśmiennictwa teologicznego z lat 1921 i 1922 oraz najnowszą bibljografję z r. 1923. Wydawcą jest ks. dr. Bolesław Wilanowski, profesor uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie.

Wspaniałomyślny dar. Z okazji swych imienin ofiarował p. Z. Łazarski nacele oświatowe warszawskiego oddziału Związku Zawodowego Drukarzy, Odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów w Polsce miljon marek, oraz 100 egzemplarzy książki, napisanej przez inżyniera konstruktora Władysława Cichockiego p. t. „Papiernictwo" w celu rozdania między członków oddziału warszawskiego według uznania zarządu.

Dzieło Władysława Cichockiego „Papiernictwo" jest niezbędnym podręcznikiem dla drukarzy, księgarzy i papierników. Ukazało się jako wydawnictwo drukarni Wł. Łazarskiego w Warszawie, Złota 7/9 Zasługuje na rozpowszechnienie w kołach fachowych jako cenne uzupełnienie bibljoteki zawodowej graficznej.

Światowa księga adresowa. Nakładem niemieckiej spółki akcyjnej „Archiv fur Welthandel", Berlin W 9, Bellevuestrasse 14, ukaże się książka adresowa w 9 językach, zawierająca adresy firm według poszczególnych branż w całym świecie.

Z druku znaczków pocztowych. Firma inżynierska Goebel w Darmsztadzie skonstruowała maszynę, która w przeciągu minuty zdolną jest wykonać 12 000 dwukolorowych znaczków pocztowych, czyli 6 miljonów sztuk dziennie. Maszyna nietylko znaczki drukuje i perforuje, lecz równocześnie podaje liczbę gotowych.

Z przemysłu graficznego w Niemczech. Pomiędzy pracownikami a pracodawcami powstał zatarg ekonomiczny. Ponieważ układy się rozbiły, przeto centralny urząd rozjemczy zajął się sprawą i orzekł, że od 28 kwietnia należy myto istniejące podwyższyć o 15%, a w okupacji oprócz tego o dalsze 12%. Na to orzeczenie urzędowe przystali pracobiorcy, pracodawcy atoli naradziwszy się zaprotestowali przeciwko orzeczeniu urzędu rozjemczego i odwołali się do ministerstwa pracy, domagając się zniesienia orzeczenia, o którem zwyż mowa. Organ pracodawców oświadcza, że organizacja drukarzy pracobiorców swą agresywną polityką zarobkową podcina gałąź, na której siedzi. Wskazuje zwłaszcza, że podwyższenie myta sprawi to, że z liczby 75 000 zorganizowanych drukarzy dalsze tysiące drukarzy stracą pracę lub przejdą do innych zawodów. Dotychczas liczba pracowników graficznych bez zajęcia fachowego wynosi 18 000 do 20 000, a niebawem będzie jeszcze większa.

Myta drukarskie w Niemczech. Od 28 kwietnia obowiązuje następująca taryfa: dla pomocników w pierwszym roku po wyuczeniu od 47 196 do 58 995; dla pomocników do 21 lat 55 062 do 68 827 dla kawalerów a dla żonatych od 57 356 do 71 695; dla pomocników od 21 roku do 24 lat od 59 781 do 74 726 dla kawalerów a dla żonatych od 62 272 do 77 840; dla pomocników ponad 24 lata życia od 62 928 do 78 660 dla kawalerów a dla żonatych od 65 550 do 81 937 mk. niemieckich tygodniowo, włącznie z lokalnymi dopłatami drożyźnianymi wynoszącymi od zero do 25% do myta zasadniczego.

Ceny gazet niemieckich na czerwiec. Południowo-zachodnio-niemiecki związek wydawców gazet ustalił prenumeratę na czerwiec dla gazet wychodzących w Badenji na 2900 mk. za 3 razy w tygodniu wychodzące, 3600 za 4 razy, 4500 do 7000 mk. za 6 razy, 8200 mk. za 12 razy w tygodniu wychodzące gazety. W Palatynacie: 3000 mk. za 3 razy w tygodniu, 3600 za 4 razy, 4400 do 6000 mk. za 6 razy w tygodniu wychodzące gazety. — Wyrtemberski związek wydawców ustalił prenumeratę na czerwiec następująco: 1500 mk. za 3 razy, 2100 za 4 razy, 3400 do 4600 mk. (zależnie od ilości stron) za 6 razy w tygodniu wychodzące gazety. — Związek wydawców w Sztutgarcie ustalił prenumeratę na czerwiec za dzienniki od 4200 do 6000 mk. n. — Związek wydawców w Lubece nie podwyższył na czerwiec ani prenumeraty, ani ceny za ogłoszenia. — Związek wydawców gazet w Saksonji podwyższył prenumeratę za czerwiec na 1500 mk. za 2 razy, 2500 do 3500 mk. za 3 razy, 3800 do 4600 mk. za 4 razy, 5400 do 6000 mk. za 6 razy w tygodniu wychodzące gazety. — Podane ceny są minimalne i obowiązujące wydawców stowarzyszonych.

Stinnes skupuje gazety. Głośny przemysłowiec niemiecki, Hugon Stinnes, jeden z głównych kierowników myśli, dążeń i polityki niemieckiej, skupuje gazetę po gazecie. Kupiwszy niedawno „Deutsche Allgemeine Zeitung" i „Industrie und Handelszeitung" nabył świeżo „Frankfurter Nachrichten" a wraz z tym wydawnictwem gazety w Hanau, Heidelsberdze i Fuldzie. „Frankfurter Nachrichten" należą do najstarszych gazet politycznych w Niemczech; założone zostały w roku 1721.

Uczelnia techniczna dla drukarzy w Lipsku obchodziła 19 maja 25 letnią rocznicę istnienia bardzo uroczyście w sali Gutenberga, gmachu „Buchgewerbehaus" w Lipsku. Obchód połączony był z wystawą prac drukarskich słuchaczy uczelni technicznej. Założył ją był Juljusz Maser, właściciel drukarni w Lipsku. Celem uczelni technicznej dla drukarzy było wyszkolenie teoretyczne i dokształcenie techniczne synów właścicieli drukarń, także pomocników drukarskich, na kierowników i dyrektorów zakładów graficznych. Uczelnia ma ustaloną sławę. W czasach przedwojennych uczęszczał do niej na wykłady niejeden drukarz polski.

Księga adresowa Sperlinga. Po siedmioletniej pauzie ukazała się niemiecka księga adresowa p. t. „Sperlings Zeitschriften Adressbuch" w nakładzie firmy wydawniczej „Börsenverein der Deutschen Buchhandler" w Lipsku. Księga adresowa zawiera spisy gazet i czasopism w Niemczech, Austrji oraz krain europejskich. Dział pierwszy wylicza 4802 czasopism perjodycznych, bez gazet politycznych, czyli 2094 mniej, aniżeli w roku 1914 (przed wojną). Tyle czasopism perjodycznych zniosła wojna światowa i jej gospodarcze skutki ujemne.

Druk banknotów w Niemczech. „Voss. Ztg." donosi: Od lipca zeszłego roku wzrosło gwałtownie zapotrzebowanie środków płatniczych, tak dalece, że bank rzeszy podołać nie mógł. Z całą energją i poważnym kapitałem zaczęto kupywać papier na wyrób pieniędzy. Nie mniej tylko 17 papierniom bank rzeszy polecił stałą fabrykację papieru na druk banknotów. Następnie zawarto umowę z 44 największymi drukarniami w przedmiocie drukowania pieniędzy. Z biegiem czasu pieniędzy w Niemczech jest poddostatkiem. Fabrykację pieniędzy papierowych w Niemczech można faktycznie nazwać przemysłem wielkim. W roku 1912 wydrukowano za niecałe półtora miljarda marek papierowych, w roku 1922 zaś wydrukowano ich za 1200 miljardów, w pierwszych trzech miesiącach roku bieżącego za 11 400 miljardów, obecnie zaś drukuje się w Niemczech codziennie za 350 miljardów marek. Bądź co bądź rekord — którego Niemcom nikt chyba nie pozazdrości!

Ceny metali w Niemczech

podane przez Deutsche-Metallhandel-A. G. w Berlinie:

Nazwa metalu	Cena za kilogram				
	19. 4.	20. 4.	21. 4.	22. 4.	23. 4.
Ołów miękki	3800	3125	3700	3750	3650
Cyna Banca	30500	26000	29800	30800	31000
Cyna 99 % hutnicza . . .	30000	25500	29300	30100	30400
Antymon 99 %	3950	3400	3900	4000	3950
Metal stereotyp.	3400	3100	3500	3500	3500
Metal do maszyn do składania	3300	3000	3400	3409	3400
Miedź.	11770	9914	10163	11440	11614
Cynk walc.	6020	7140	7140	7140	7140

PRZEGLĄD PAPIERNICZY

Organ Stowarzyszenia Polskich Kupców Papierniczych w Poznaniu.

Z przemysłu biurowego w Niemczech.

Na zebraniu stowarzyszenia niemieckich fabrykantów maszyn piszących stwierdzono, że dotychczas obowiązujące ceny za maszyny piszące nie odpowiadają nawet w przybliżeniu powiększonym obecnie kosztom wytwórczym, jednakże ze względu na obecne trudne położenie gospodarcze w Niemczech ceny na razie podwyższyć nie można. O zniżeniu ceny za maszyny piszące mowy obecnie być nie może, gdyż cena ich wynosi tylko 3000 razy tyle, co przed wojną, a inne metalowe wyroby mechaniczne precyzyjne o wiele więcej kosztują.

Handel maszynami piszącymi w Niemczech zaczyna się nieopłacać. Hurtownicy wyprzedawają maszyny często niżej ceny fabrycznej, a więc ze stratą. Dzieje się to dla tego, ażeby uzyskać gotówkę, o którą obecnie bardzo trudno, i ewentualnie popróbować szczęścia w innym kierunku.

Pomimo twardych warunków bytu, szczególnie w przemyśle maszyn piszących, pomimo ogólnego zastoju coraz bardziej zwiększającego się od chwili okupowania zagłębia przemysłowego nad Ruhrą i corazto dokuczliwszego położenia finansowego, przemysłowcy niemieccy, to trzeba im bez ogródek przyznać, rąk nie opuszczają. Naród pracy i naród myślicieli, naród zaborczy, naród gnębicieli; obok jasnych, ma i swoje ciemne strony — wiemy, my Polacy, o tem bardzo dobrze.

W czasopismach fachowych niemieckich ogłoszeń nadanych przez producentów i hurtowników znajdujemy bodaj więcej niż za czasów korzystniejszych. Jest w tem myśl. „Nun erst recht!“ mówi Niemiec w chwili zastoju przemysłowego, pouczony doświadczeniem, że opuszczenie rąk szybko zepchnąć go może w otchłań kompletnej ruiny, ruchliwość i przedsiębiorczość natomiast sprowadzić musi czasy pomyślniejsze.

Pod koniec kwietnia b. r. urządzono w Berlinie, celem ożywienia handlu artykułami biurowemi w Niemczech, IV powszechną wystawę artykułów przemysłu biurowego. Podczas tej specjalnej wystawy (wystawy podobne zalecałoby się urządzić także w Polsce!) urządzono także konkurs na najszybsze pisanie maszyną piszącą, w którym tysiące stenotypistek udział brało. Mistrzowstwo za najszybsze pisanie na maszynie na Niemcy zdobyła panna Eli Gralow z Kilonji 8896 punktami, na maszynie „Continental“. Nagrodzono ją: miljonem mk. niem. w gotówce, nową maszyną piszącą typu „Continental“, figurką bronzową przedstawiającą zwycięzcę z pod Marathon, szafką do nut, bonbonierką, wreszcie dyplomem niemieckiego stowarzyszenia przemysłu biurowego.

Następne nagrody udzielono: 1) Gertrudzie Wiener z Lipska, za 3397 punktów, maszyną „Mercedes“ 1 250 000 mk. n. — 2) Toni Hartwig z Kilonji, za 3352 punktów maszyną „Mercedes“ 750 000 mk. n. — 3) Charlocie Löper z Szpandawy, za 3317 punktów maszyną „Mercedes“, 425 000 mk. n. — Janinie Schwan z Hamburga, za 3308 punktów maszyną „Continental“, 300 000 mk. n. — 5) Heli Gesang z Berlina, za 3298 punktów maszyną „Adler“, 290 000 mk. n. — 6) Łucji Franke z Berlina, za 3152 punktów maszyną „Continental“, 150 000 mk. n. — 7) Eli Gralow z Kilonji, za 3138 punktów maszyną „Continental“, 100 000 mk. n. — 8) Małgorzacie Brinek z Kilonji, za 3015 punktów maszyną „Continental“, 250 000 mk. n. — 9) Marji Kerth z Berlina, za 2940 punktów maszyną „Triumph“, 75 000 mk. n. — 10) Almie Paeplow z Kilonji, za 2933 punktów maszyną „Mercedes“, 40 000 mk. n. — 11) Krystynie Mahrt z Neumünster, za 2912 punktów maszyną „Mercedes“, 90 000 mk. n.— 12) Lizie Thiede z Berlina, za 2829 punktów maszyną „Adler“, 20 000 mk. niemieckich.

Nagrody powyższe wydano na warunkach: 10 minut przepisywania stenogramu 5 minutowego, zawierającego około 150 sylab.

Nagrodę za mistrzowstwo na Niemcy wydano na podstawie: dyktanda, przepisywania, pospiechu.

Z rynku papierniczego

Francja. Krajowe papiernie produkują na schwał. Papiernie wyrabiające przednie, specjalne papiery, zyskały bardzo wiele zamówień. Również dla fabryk wyrobów papierowych nastała świetna konjunktura. Zaznaczyć wypada, że ceny za surowce i robociznę, płacone przez przemysł francuski, wzrastają.

Hiszpanja. Krajowe fabryki papieru znajdują się w przykrem położeniu. Niemal wszystkie papiernie zlecały swą produkcję celem sprzedaży jednej z dwóch spółek handlowych: „Sociedad Cooperativa de Fabricantes de Papel de Espana“ lub „Almacenes Generales de Papel“. Obydwie spółki handlowe poniosły olbrzymie straty, w obydwóch spółkach papiernie finansowo są zaangażowane. Celem rozpatrzenia się w trudnem położeniu zwołano zjazd przedstawicieli wszystkich papierni hiszpańskich. Jak słychać, to spółka „Almacenes Generales de Papel“ zamierza zgłosić upadłość, a jeżeli się to sprawdzi, wówczas członkowie jej, a są niemi przeważnie fabrykanci papieru, potracą około 70 proc. swych udziałów. Położenie drugiej spółki handlowej również nie jest o wiele lepszem. — Na rynku zbytu papierów panuje zastój, fabryki papieru produkcję ograniczyły, a wzrastająca cena za masę papierową wywróciła skalę cennikową za papiery gotowe.

Anglja. Stosunki w papiernictwie krajowym wyjaśniły się w ostatnim czasie. Z powodu ustania strejku w fabrykach celulozy w Szwecji ustala się bowiem cena za masę papierową. Dalej ustalenie ustawy podatkowej umożliwia dokładne wliczenie ich pod rubrykę kosztów handlowych. Koleje angielskie ustaliły normę opłat kolejowych. To wszystko zezwala na zaprowadzenie ładu i składu w papiernictwie angielskim. Opłata pocztowa została w Anglji znacznie zniżoną, co znów wpłynie korzystnie na większe zużywanie papieru listowego i wysyłkę druków, także pocztówek ilustrowanych.

Cena za papiery w Anglji nie uległa w ostatnim czasie żadnej zwyżce, owszem ofiarowano papier często po zniżonej cenie. Rzecz szczególna, że chociaż cena za papier w innych krajach wzrastała, papiery angielskie można było zatem sprzedawać po cenach konkurencyjnych, fabrykanci papieru w An-

glji skarżą się z powodu niedostatecznej ilości korzystnych zleceń. — Cena za tekturę słomianą wynosi 10 funtów szterlingów za tonnę, biała tektura drzewna kosztuje 18 do 20 funtów szterlingów, tektura imitująca skórę od 17 funt. szterl. 15 szylingów do 19 funt. szterl. 5 szyl. za tonnę.

Cena za masę papierową zaczyna nieco wzrastać. Panuje ożywiony popyt tak na masę sulfitową jak sulfatową.

Szwecja. Projekt ugody opracowany przez pośrednika rządowego w celu zakończenia zatargu ekonomicznego trwającego od długiego czasu, został przyjęty, tak że po fabrykach celulozy, praca niezawodnie już została podjęta. Zapasy celulozy w Szwecji opróżnione do cna. Popyt na celulozę, szczególnie ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, jest liczny, również w szeregu kupujących wyróżniają się Francja i Anglja. Z powodu strajku wybuchłego wskutek zatargu ekonomicznego ubytek produkcji oceniają na 160 000 tonn masy sulfitowej i 52 000 tonn masy sulfatowej.

Norwegja. Wskutek zaniku konkurencji szwedzkiej wynikłej wskutek długotrwałego strajku w papierniach i fabrykach celulozy w Szwecji, położenie w przemyśle norweskim bardzo się ożywiło. Ceny za celulozę nie wzrosły. Z papierów panuje szczególniej popyt na papier gazetowy.

Danja. Według ustawy z dnia 23 kwietnia b. r. podlegają wyroby papierowe zdobne w sztuczne kwiaty, pióra ozdobne, wyzłacane lub posrebrzane lub takim metalem pokryte cłu 15 proc. od wartości, a jeżeli wyroby papierowe zdobne są w jedwab, wówczas cło wynosi nawet 20 proc. od wartości przesyłki.

Finlandja. Położenie handlowe w przemyśle papierniczym oziębło. W ostatnim czasie jednakże sprowadzają papiery finlandzkie Australja, również coraz więcej Japonja i Chiny.

Niemcy. Po długich układach przedstawicieli fabryk papieru z jednej a wydawców gazet z drugiej strony, które się toczyły w ministerstewie gospodarki krajowej w Berlinie, ustanowiono wyższą cenę na papier gazetowy w maju, i to na 1550 mk. za kg. Rząd zwracać będzie wydawcom gazet po 150 do 180 mk. od kg. pobranego papieru gazetowego z funduszu zapomogowego dla prasy. Ścisła norma zapomogi za maj jeszcze nie ustalona. W kołach wydawców gazet niemieckich wzrasta sarkanie na drożyznę papieru gazetowego. — Fabrykanci zastrzegli się, że jeżeli cena za surowiec i węgiel wzrosną, również opłata za przewóz kolejowy, to dyferencję tę doliczą do podwyższonej ceny jako dalszą podwyżkę.

Równocześnie wzrosła na maj cena za celulozę z 1443 na 1930 mk. n.

Cena za papiery bezdrzewne i przednie, luksusowe, wzrosła do 20 procent.

Rosja. Rząd sowjecki ustanowił cło wywozowe na szmaty i odpadki lniane i bawełniane (obowiązujące wstecz od 1 stycznia 1923 roku) wynoszące rubel za pud.

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. Stowarzyszeni robotnicy papiernicy zażądali zwyżki myta, na co też wielkie firmy przystały. Robotnicy wykwalifikowani, których jest w Ameryce około 15000, zażądali z powrotem myto, które obowiązywało do 1 maja 1921, a które było w papiernictwie najwyższem. Niewykwalifikowani robotnicy, którzy zarabiali 32 centy za godzinę, zażądali od 1 maja 40 centów, a robotnicy początkujący zażądali myta, które obowiązywało do 1 stycznia 1922 roku.

Notatki

Celem rozwoju naszych branż w Polsce. Celem uzupełnienia kartotek handlowych i umożliwienia składania ofert notujemy w każdym numerze naszego czasopisma nowo wpisane do rejestru handlowego firmy lub zmiany w nich zaszłe, na co wskazujemy uwagę wytwórcom i hurtowniom. Rubryka „Towary poszukiwane“, którą abonenci posługiwać się mogą bezpłatnie, jest cennym drogowskazem, jakie towary i przedmioty w dziale ogłoszeniowym polecać z korzyścią należy. Redakcja korzysta z wszelkich informacyj handlowych i fachowych, uprasza o nadsyłanie ich, omawia wszelkie nowości wydawnicze i nadsyłane okazy recenzyjne z dziedziny naszych branż. Wszystkich, którym zależy na rozwoju naszej wytwórczości krajowej, na torowaniu nowych dróg dla handlu i przemysłu naszego, upraszamy o cenną współpracę i polecenie naszego czasopisma w kołach fachowych, wytwórczych, przemysłowych i handlowych. Prosimy też o uwzględnianie firm ogłaszających stale wyroby swe i przy zamawianiu towaru na ogłoszenie w naszem czasopismie się powoływać. Firmy ukazujące się w czasopiśmie fachowem dawają z góry pewną gwarancję solidnej obsługi. W celu dokształcania fachowego prosimy nasze czasopismo podawać zatrudnianemu personelowi do przeczytania.

Przyszłe zebranie Stowarzyszenia Polskich Kupców Papierniczych odbędzie się po przerwie, wywołanej Trzecim Targiem Poznańskim, w poniedziałek dnia 4 czerwca, o godz. 7 wieczorem na sali posiedzeń Związku Towarzystw Kupieckich, w gmachu Banku Przemysłowców, Poznań, Stary Rynek 4. Na porządku dziennym oprócz ustalenia cennika w sprzedaży detalicznej ważne sprawy. Liczny udział członków stowarzyszenia i gości z kół fachowych pożądany.

Nowe wydawnictwa firmy „Atlas“, właść. W. Kostrzewski, Poznań. Firma złożyła nam dwie karty artystyczne, jako dalszy produkt wydawnictw pocztówek ilustrowanych. Pierwsza przedstawia reprodukcję prof. W. Gosienieckiego „Wnętrze Fary w Poznaniu“, druga reprodukcję szkicu Gardzielewskiego „Bamberka.“ Obydwie, jak poprzednio „Zamek w Poznaniu“ starannie wykonane, będą miały niewątpliwy pokup, na co interesowanym szczególną zwracamy uwagę, zachęcając do popierania tego rodzaju rodzimych wydawnictw artystycznych.

Wydawnictwa księgarni F. Korna, Warszawa, Marszałkowska 65. Firma złożyła na naszym stole redakcyjnym następujące egzemplarze recenzyjne swych wydawnictw: Skrót Historji Starożytnej; Skrót Historji Nowożytnej; Skrót Historji Wieków Średnich; Skrót Historji Nowoczesnej; Skrót Historji Polski. Wszystkie te dziełka opracowane zostały według najnowszych podręczników szkolnych przez d-ra Eugenjusza Sokołowskiego. Skrót Historji Polski zawiera wyjaśnienie ustawy konstytucyjnej Rzeczypospolitej Polskiej. Wydawnictwa wzmiankowane przydadzą się znakomicie uczniom szkolnym i znajdą niewątpliwy pokup, na co pp. księgarzom zwracamy uwagę. Również złożyła nam firma egzemplarz recenzyjny gry towarzyskiej „Polski flirt Salonowy“, opracowany starannie i umiejętnie przez E. Korotyńską, wykonany pod względem technicznym gustownie, dla którego w sprzedaży detalicznej również przewidujemy powodzenie.

Wielkopolska Papiernia, Tow. Akc., Bydgoszcz. Mocą uchwały z dnia 9 lutego br. podwyższa się kapitał zakładowy o 210 000 000 mk. na 270 000 000 mk. przez wydanie IV emisji akcyj i to: za 195 000 000 mk. serji A zwykłych bezimiennych na okaziciela i za 15 000 000 mk. serji B uprzywilejowanych imiennych. Akcje IV emisji przejęły celem rozsprzedaży: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Przemysłowców i Polski Bank Handlowy. Nowe akcje rozsprzedają banki powyższe po kursie emisyjnym 120 proc. za serję A i 200 proc. za serję B. Również banki zwyż wymienione wypłacają akcjonarjuszom zą rok zeszły 30 proc. dywidendy i 120 proc. bonusu gotówką lub w nowych akcjach.

Włocławska Fabryka Papieru, Sp. Akc. Zarząd zwołuje ogólne zgromadzenie akcjonarjuszów na 30 maja o godz. 4 popoł. do Warszawy, Moniuszki 4. Na porządku dziennym zatwierdzenie bilansu za rok 1922, podział zysków, przewalutowanie majątku spółki, wybór dyrektora zarządzającego oraz pomniejsze sprawy.

Kluczewska Fabryka Papieru, Tow. Akc. Zarząd zwołuje ogólne zebranie akcjonarjuszów na 30 maja o godz. 6 popoł. do Warszawy, Moniuszki 4. Na porządku dziennym zatwierdzenie bilansu za rok 1922, podział zysków, wybór dyrektora zarządzającego oraz pomniejsze sprawy.

„Par“, Polska Agencja Reklamy, Tow. Akc., Poznań. Zarząd ogłosił bilans z 31 grudnia 1922 r. figurujący w stanie czynnym i biernym sumą 8 632 342 mk. Kapitał Tow. wynosi 3 000 000 mk.; czysty zysk 5 270 000 mk., niewybrane dywidendy 29 700 mk. Dział ogłoszeń i reklam figuruje sumą 34 476 849 mk. Fundusz rezerwowy wynosi 52 642 mk., organizacyjny 280 000 mk.

„Reklama Polska“, Tow. Akc., Warszawa. Rada nadzorcza zwołuje walne zgromadzenie akcjonarjuszów na 4 czerwca o godz. 3 i pół w lokalu Tow. Akc. „Piast“, Warszawa, Marszałkowska 124. Na porządku dziennym zatwierdzenie bilansu za rok 1922, podział zysków, sprawa nabycia nieruchomości oraz pomniejsze sprawy.

J. Franaszek, Tow. Akc., Warszawa. Zarząd zwołuje zwyczajne walne zgromadzenie akcjonarjuszów na 26 maja o godz. 11 przed poł. do biura zarządu, Warszawa, Wolska 41. Na porządku dziennym zatwierdzenie bilansu za rok 1922, podział zysków oraz pomniejsze sprawy.

„Gnom“, Sp. Akc., Zakłady Przemysłu Zabawkarskiego, instrumentów muzycznych i drobnych wyrobów drzewnych, Warszawa-Praga, Zygmuntowska 8. Walne zgromadzenie akcjonarjuszów odbędzie się 1 czerwca o godz. 5 popoł. w lokalu Polskiego Banku Przemysłowego, Warszawa, Senatorska 42. Na porządku dziennym zatwierdzenie bilansu za rok 1922, podział zysków, powiększenie kapitału zakładowego oraz pomniejsze sprawy.

„Atlas“, Sp. Akc. Kartograficzna i Wydawnicza, Lwów. Walne zgromadzenie akcjonarjuszów odbędzie się dnia 28 maja o godzinie 6 popoł. w sali obrad Polskiego Banku Krajowego we Lwowie. Na porządku dziennym sprawozdanie za pierwszy rok administracyjny i przedłożenie bilansu z dnia 31 grudnia 1922, sprawa rozdziału czystego zysku oraz pomniejsze sprawy.

„Salon Literacki“. Wyszedł z druku zeszyt 7-my tego wytwornego czasopisma ilustrowanego i zawiera utwory następujące: J. B. Rychlickiego — „Pod Flądrą“, A. Stodora — „Refleksja“, E. Walewskiego — „Djana“, St. Iwańskiej — „Malena“, M. Paruszewskiej — „Plac Wolności“, W. Zembrzuskiej — „Malutki raj“, W. Szalay-Groele — „Zjawa“, A. Konopnickiego — „Popielniczka“, B. Koreywy — „Wizje“, St. Podhorskiej-Okołów — „Franek Saper Wałęga“. Przegląd literacko-artystyczny. Z literatury obcej: E. Rasmussena — „Sułtana“ (tłumaczył Dr. E. Molenda). W dziale Satyra i humor: Perskie Oko — „Literacica“, T. Korzewskiego — „Za cudze winy“.

Zeszyt ten zdobią wspaniałe reprodukcje i ilustracje pierwszorzędnych malarzy, oraz świetne karykatury wybitnych artystów teatrów poznańskich: G. Buszyńskiego, R. Wasilewskiego, T. Chmielewskiego i K. Urbanowicza rysunku Z. Szpingera. — Okładkę zeszytu wykonał Z. Szpinger.

Z pośród wydawnictw pism belletrystycznych wydawnictwo „Salonu Literackiego“ szczególniejszą zwraca na siebie uwagę bogactwem doborowych ilustracyj i artystycznem wykonaniem drukarskiem. Wydawnictwo zasługuje na poparcie, poczet jego prenumeratorów stale się mnoży. Zwracamy nań uwagę pp. księgarzom.

Sprawy celne. Izba przemysłowo-handlowa w Bydgoszczy donosi nam: W dniu 24 kwietnia r. b. odbyło się posiedzenie Komitetu Celnego, na którym Izba nasza była zastąpiona przez swego stałego delegata. Po bardzo wyczerpującej dyskusji wypowiedział się Komitet Celny 18 głosami (przeciw 14) za podwyższeniem obecnie obowiązujących mnożników celnych. Przy szczególnem głosowaniu wypowiedziało się 17 głosów za podwyższeniem mnożnika celnego normalnego z 6000 na 9000, a mnożnika ogólnego (zniżkowego) z 4000 na 6000; 11 głosów było za podwyższeniem mnożnika normalnego na 9500 a 14 głosów za podwyższeniem mnożnika ogólnego na 7200.

Prawo obywateli polskich do nabywania nieruchomości w Austrji. Biuro Targów Wschodnich we Lwowie donosi, że austrjackie ministerstwo sprawiedliwości wydało instrukcję do podległych mu sądów, w myśl której z powołaniem się na art. 8 traktatu handlowego z Polską, przysługuje obywatelom obu Państw najwyższe uprzywilejowanie przy nabywaniu nieruchomości, skutkiem czego obywatele Polscy uprawnieni są do nabywania nieruchomości w Austrji narówni z obywatelami austrjackimi.

Targi i wystawy. Wystawa Polskich Środków Transportowych. Celem zamanifestowania wobec zagranicy znaczenia Polski jako terenu tranzytowego wyłonił się projekt zorganizowania na tegorocznych III. Targach Wschodnich (5.—17. września) możliwie kompletnego pokazu wszystkich środków transportowych, jakiemi Państwo nasze rozporządza.

Od 31. 8. — 22. 9. br. odbędzie się w Londynie wystawa statków, maszyn i urządzeń okrętowych i pokrewnych. Adres biura wystawy: Shipping, Exhibition 1923, — Avenue Chambers, 4, Vernon Place, London W. C. 1.

Dyrekcja Miedzynarodowych Targów w Pradze pragnęłaby bardzo, ażeby Polska brała oficjalny udział w „Targach Praskich“, a mianowicie jako wystawca surowców i produktów, które możnaby z powodzeniem do Czechosłowacji importować. O oficjalny udział organizowanych przez Związki lub Instytucje handlowe i przemysłowe chodzi głównie z tej przyczyny, ponieważ taki sposób wzięcia udziału daje rękojmie uczestnictwa firm tylko pierwszorzędnych, co leży w interesie tak jednej jak i drugiej strony. Pośrednictwa podejmie się Konsulat Czechosłowacji w Poznaniu.

Wystawa artykułów biurowych w Szwecji. W lipcu bieżącego roku odbędzie się w Gotenburgu wystawa specjalna artykułów biurowych, w której udział brać mogą także firmy zagraniczne. Równocześnie odbędzie się zjazd pracowników biurowych, połączony z konkursem pisania na maszynie, w którym weźmie udział około 5 000 uczestników.

Fińskie Targi w Helsingforsie odbędą się od 1 do 6 lipca br. Ponieważ cło dowozowe na papiery jest wysokie, a krajowy przemysł papierniczy rozwinięty, przeto opłacałby się dowóz jedynie papierów specjalnych, jakoto: przednich obić papierowych, papieru rysunkowego, przyborów rysunkowych i biurowych. Jeżeli się zważy, że rozległa Finlandja liczy tylko 3,5 miljona mieszkańców, przeto jako rynek zbytu nie przychodzi tak bardzo w rachubę.

Wysoka dywidenda papierni niemieckiej. Fabryka papierów specjalnych pod firmą „Dresdner Chromo- und Kunstdruckpapierfabrik Krause & Baumann, A. G., Heidenau" wypłaca 200% dywidendy na akcje uprzywilejowane, a 100% na akcje inne.

Towary poszukiwane

Zapytania.

(Bezpłatne dla abonentów.)

1. Kto dostarcza złoto w listkach do złocenia książek?
2. Kto wykonuje drzeworyty (klisze)?
4. Które fabryki wyrabiają bronzową i białą bibułę do pakowania w arkuszach i bobinach?
5. Które fabryki wyrabiają papier drukowy 50 gramowy oraz maszyną gładzone kartony 200 gramowe?
10. Kto dostarczy wzór kalendarza na rok 1924, zawierający dokładnie święta rzymsko-katolickie, grecko-katolickie i żydowskie?
11. Kto sprzedaje krochmal dla potrzeb introligatorskich?

Odpowiedzi.

(Bezpłatne dla nadsyłających).

Ogłoszenia: 1/1 strona 160 000, mk., 1/2 strony 80 000, mk., 1/4 strony 40 000, mk., 1/8 strony 20 000, mk., 1/16 strony 10 000, mk. — Na stronie I okładki 100%, na stronie II, III i IV okładki 50% więcej. Dla poszukujących posad 50% opustu. Numery okazowe i dowodowe opłaca się. Ogłoszenia przyjmuje się do środy rana godziny 9-tej.

Przedpł. miesięczn. z przesyłką pod opaską 3000 mk. Numer pojedyńczy 800 mk.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 202 868. Nakładem „Hurtowni Drukarskiej", Tow. Akc. w Poznaniu, Stary Rynek nr. 4. Telefon 2555. Redaktor „Przeglądu Graficznego" Teodor Kryg Redaktor „Przegl. Papiern." Fr. Wojciechowski w Poznaniu.

Drukarnia Polska T. A. w Poznaniu.